

REŠITVE

ODKRIVAJMO EVROPO: NIZOZEMSKA

Kako dobro poznaš Nizozemsko?

1. **PAUL GAUGUIN** je bil francoski slikar, Vincent van Gogh in Rembrandt pa sta bila nizozemska slikarja.
2. Kraljevina Nizozemska je sestavljena iz štirih držav (nizozemsko *landen*) in sicer: Nizozemska, Aruba, Curaçao, Sint Maarten. Vse štiri države sestavljajo Kraljevino Nizozemsko in so med seboj enakopravne. Nizozemska je v Zahodni Evropi, ostale tri države pa v **KARIBSKEM MORJU**.
3. Nizozemci 27. aprila praznujejo rojstni dan kralja Aleksandra-Viljema Nizozemskega. Praznik se v nizozemščini imenuje **KONINGS DAG**.
4. Priljubljeno prevozno sredstvo na Nizozemskem je **KOLO**. Nizozemska med vsemi evropskimi državami nedvomno najbolj izstopa s svojo kolesarjem prijazno ureditvijo – pravzaprav ima država več koles kot prebivalcev.
5. Glavno mesto Nizozemske je **AMSTERDAM**. V Haagu je administrativno središče s sedežem vlade, kraljičina rezidenca, večina veleposlaništev in tudi Mednarodno kazensko sodišče, vendar pa je glavno mesto države Amsterdam.
6. Nekateri Nizozemsko napačno imenujejo Holandija, vendar je to skupno ime za **DVE NJENI PROVINCI** (Severna in Južna Holandija).

7. Zaščitni znak nizozemskega cvetličarstva je že od nekdaj **TULIPAN**. V 16. stoletju so ga uvozili iz Azije in kmalu se je pridelovanje tulipanov in njihovih čebulic izredno razvilo. Doslej so vzgojili več kot 6.000 različnih sort. Tulipane in druge cvetlice, na primer Hijacinte, in njihove čebulice izvažajo po vsem svetu. Veliko cvetic pridelajo v steklenjaki. Na Nizozemskem je s steklom prekritih več tisoč hektarov obdelovalne zemlje, česar ne premore nobena druga dežela.

8. Edamski sir (edamec) je vrsta nizozemskega poltrdega sira. Ime je dobil nizozemskem mestu **EDAM**, od koder se je izdelovanje razširilo po vsem svetu.

9. V Amsterdam se je z družino med drugo svetovno vojno morala preseliti **ANA FRANK**. Po dveh letih skrivanja pred gestapom, med katerim je deklica skrbno pisala svoj dnevnik, so družino odkrili na podstrešju hiše ter jo odpeljali v koncentracijsko taborišče. Konec vojne in izpustitev iz taborišča je dočakal samo Anin oče. Objavil je dnevnik preminule hčerke, ki je bil nato preveden v več kot 55 svetovnih jezikov. Podstrešje v poslovni stavbi v središču Amsterdama, kjer se je družina skrivala, je danes spremenjeno v muzej.

10. **MLINI NA VETER** so zagotovo ena od prvih asociacij, ko pomislimo na Nizozemsko, kljub temu, da so prisotni tudi v drugih državah, na primer v Španiji, Nemčiji, Veliki Britaniji ali Skandinaviji, pa tudi drugod po svetu. Nekoč naj bi jih bilo na celotnem ozemlju Nizozemske okrog 10.000, danes pa še okrog 1000. Mlini se razlikujejo po namenu uporabe, velikosti, lokaciji postavitve (na tleh ali na strehi), materialu, iz katerega so izdelani (leseni ali zidani oziroma opečnati, tudi betonski), barvi in tipu. Na primer, grondzeiler je na tleh stoječ mlin z vetrnico, ki sega skoraj do tal (po tem je dobil ime – "talni jadralec"). Wipmolen (mlin z votlim lesenim stebrom v notranjosti) je mlin piramidaste oblike, pri katerem je zgornji širši del z vetrnico postavljen na ožjo špico spodnjega dela, spodnji del je nekoliko večji od zgornjega, vetrnica pa prav tako sega skoraj do tal (ali do ploščadi, če stoji na strehi). V večjih mlinih tipa wipmolen je lahko živila manjštevina družina, blizu mlina pa so pogosto imeli tudi hišico (morala je biti nizka, da ni preveč ovirala vetra, ki je seveda osnova za delovanje mlina), da jim je olajšala bivanje vsaj čez poletje. Kasneje, ko so začeli graditi večje mline, je bilo prostora za bivanje več, v takšnih mlinih pa so včasih živele družine s tudi po desetimi otroki in več.

Povezave med Nizozemsko in umetninami iz Narodne galerije

Pieter Mulier, Nevihta na morju

Last: Slovenska akademija znanosti in umetnosti

Slikar Pieter Mulier ml., ki je postal znan z imenom Pietro Tempesta ali Cavalier Tempesta, je bil rojen leta 1637 v Haarlemu na Nizozemskem. Umrl je leta 1701 v Milanu. Slikanja se je začel učiti pri očetu Pietru Mulierju st., ki se je specializiral za slike morja in ladij (**MARINE**). Kasneje je odpotoval v Italijo. Vzdevek Tempesta je dobil po motivih svojih slik, ki vse kažejo nevihte na morju, ladje v nevarnosti in brodolome. Slikal je tudi krajine, ki so včasih predvsem ozadje za človeške figure in živali.